

ipsum accedunt, ut solita sua potentia præfenti tempestatis malo subveniat. At verò modo cum vident tempestatem sedatam, & admirantes dicunt: *Qualis est hic, quia mare, & venti obediunt ei*, homines appellantur. Admiratio datur de re nova, & inopinata, ostendens in hoc, quod de cæteris Christi miraculis obliviscuntur, cum illud præfens tanquam quod novum, & rarum suspicerent, inde merito homines nominantur, quorum ingenium est de donis acceptis oblivisci, & ad plurimum de præfenti, & quod est in manu recordari.

Homines recordantur de beneficiis præfentibus, non verò de præteritis.

14. Valde celebrat David Divinam clementiam erga se, Psal. 77. n. 1. *Et elegit David servum suum, & de post fratres accepit eum pascere Jacob servum:* Multa, & magna beneficia Deus contulit in Davidem, ipsum liberavit à Leonum unguibus, ab Ursorum morfu, è manibus Philisthæi, 1. Reg. 17. n. 36. & 50. & à multis, ac diversis insidiis per longam tempus petitis, ac machinatis à Saule. His tamen omnis peculiariter hic commemorat, se in Regem fuisse electum: *accepit enim pascere Jacob servum suum:* Ut notat noster Incognitus, & ait, *David ad literam ex pastoralis officio pecudum; ad regimen hominum translatus est:* Alia beneficia, etsi magna, ob tantum rerum discrimen, jam abierant, corona regni in manibus, & homines quamvis iusti maxime afficiuntur ad ea, quæ sunt ante oculos, potius quam ad illa, quæ tempore elapsa sunt, cum ipsomet tempore à memoria prætereunt, ac à mente excidunt.

15. D. Hieron. Secundo, & aliter respondet D. Hieronymus ad hunc locum, & ait, *Non discipuli; sed nauta, & ceteri, qui in navi erant, & mirabantur; si autem quis contentiosè voluerit, eos qui mirabantur fuisse discipulos, respondebimus recte homines appellatos, qui nondum noverant potentiam Salvatoris:* Dupliciter respondet Sanctus Pater: primò juxta multorum Doctorum opinionem, ut retuli citata quæst. 17. Quod illi, qui mirabantur, non erant discipuli, sed navigantes in navi. Secundo respondet, admissa alia sententia, & communiori, quod erant discipuli, & merito, dicunt modo, non discipuli, sed homines. *Respondimus rectè homines appellatos, quia nondum noverant potentiam Salvatoris:* Cum dicitur in Textu, quod isti *Homines mirati sunt dicentes, qualis est hic, quia venti, & mare obediunt ei?* denotatur, quod non bene cogno-

Suprema nobilitas sine virtute deperditur.

gnoverant potentiam Christi, de illa dubitabant: inde de miraculo admirati sunt, tanquam de re nova, & inopinata, & ideo inter se interrogabant: *Qualis est hic?* merito ergo: qui non bene cognoverant potentiam Christi, sed de illa dubitantes admirabantur, è supremo fastigio nominis Apostolatus dejiciuntur, & nec Apostoli, nec discipuli, sed vulgariter homines dicuntur, cum acceptam supremam celsitudinem Apostolatus, fidei munimine non servaverint, amissa virtutis nobilitate, quælibet præclara dignitas, obscuratur, ac obtenebratur.

Mortuus Jacob, tunc Joseph duos filios suos Ephraim, & Manasses obtulit optimo parenti ad benedicendum, constituens Manassem, utpote majorem natu, ad dexteram, Ephraim minorem ad sinistram, tunc Sanctus senex commutatis manibus: *Extendens manum dexteram posuit super caput Ephraim minoris fratris: sinistram autem super caput Manasse, qui major natu erat.* Genes. 48. n. 14. quo casu primogenitura translata est ad Ephraim, sed quomodo hoc fieri potuit, cum primogenitura sit donum proveniens per naturam, & ex communi hominum usu ad majorem natum spectat. Primogenitura, ut ab hominibus censetur, quædam nobilitas, ac præstantia naturalium est, proveniens à majoribus, & ideo non est quid mere naturale, sed etiam morale, quod acquiritur, ac deperdi potest; ideo ut per vitia deperdat, & per virtutes acquiratur, quod videtur in his duobus fratribus, nam ex Ephraim prognati sunt viri famosi, ut Josue hæres virtutum Abraham, Isaac, & Jacob; & inde cum virtute ad eos transferebatur nobilitas primogenituræ, à qua exspoliatus est Manasses, licet major natu, ob sua demerita, quia ubi virtus non lucet, quælibet dignitas, licet aliàs sit ex naturalibus, obscuratur, ac deperditur. Ad hoc ait D. Ephrem Orat. de malo linguæ. Cur Jacob primogenitura à Manasse ablata transtulit in Ephraim; *Nonne ideo, ut major illi gloria, de cuiusque inde cresceret? Plena est enim primogenitura signis admirabilibus, muneribus insignibus, atque immerabilibus, & late discurrit Sanctus Pater, quod in ea continetur descriptum Baptisma, Fides, & fortitudo nostra, ac figura virginitatis, ac documentum omnis virtutis: & de hoc variis in locis. Et Virtutis splendor ad se advocat omnes nobilitatis fulgores.*

43.

Genes. 48.

Vera nobilitas, non à natura, sed à virtute desumitur.

D. Ephrem.

CAPUT IX.

1. Ascendens in naviculam Jesus, transfretavit, & venit in civitatem suam. 2. Et ecce offerebant ei Paralyticum jacentem in lecto, & videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico: *Confide filii, remittuntur tibi peccata tua.* 3. Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se, *Hic blasphematur.* 4. Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit: *Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?* 5. Quid est facilius dicere: *Dimittuntur tibi peccata: an dicere, Surge, & ambula?* 6. Ut autem paralytico: *Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* 7. Et surrexit, & abiit in domum suam. 8. Videntes autem turbæ timuerunt, & glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus. 9. Et cum transiret inde Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi, *sequere me. Et surgens secutus est eum.* 10. Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani, & peccatores venientes discumbebant cum Jesu, & discipulis ejus. 11. Et videntes Pharisei dicebant discipulis ejus. *Quare cum publicanis, & peccatoribus manducatis magister vester?* 12. At Jesus audiens ait: *Non est opus valentibus peccata, tunc ait paralytico: Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* 13. Euntes autem dicite quid est misericordiam volo, & non sacrificium, non enim veni vocare justos, sed peccatores. 14. Tunc accesserunt ad eum discipuli Joannis dicentes: *Quare nos, & Pharisei jejunamus frequenter: discipuli autem tui non jejnant?* 15. Et ait illis Jesus: *Nunquid possunt filii Sponsi lugere, quandiu cum illis est sponsus? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus: & tunc jejunabunt.* 16. Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus: tollit enim plenitudinem ejus in vestimento, & pejor scissura fit. 17. Neque mittunt vinum novum in utres veteres, alioquin rumpuntur utres; & vinum effunditur, & utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt: & ambo conservantur. 18. Hæc illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit, & adoravit eum, dicens: *Domine filia mea modò defuncta est: sed veni, impone manum tuam super eam, & vivet.* 19. Et surgens Jesus sequebatur eum & discipuli ejus. 20. Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, & tetigit fimbriam vestimenti ejus. 21. Dicebat enim intra se: *si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero.* 22. At Jesus conversus, & videns eam dixit: *Confide filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora.* 23. Et cum venisset Jesus in domum Principis, & vidisset tibicines, & turbam tumultuantem. 24. Dixit ad eos, *recedite, non est enim mortua puella, sed dormit.* Et deridebant eum. 25. Et cum ejecta esset turba intravit, & tenuit manum ejus, & dixit, *Puella surge, & surrexit puella.* 26. Et exiit fama hæc in universam terram illam. 27. Et transeunte inde Jesu, secuti sunt eum duo cæci clamantes, & dicentes: *misere nostri, fili David.* 28. Cum venisset domum, accesserunt ad eum cæci. Et dixit eis Jesus: *Creditis, quia hoc possum facere vobis?* Dicunt ei: *uique Domine.* 29. Tunc tetigit oculos eorum, dicens: *Secundum fidem vestram fiat vobis.* 30. Et aperti sunt oculi eorum, & comminatus est illis Jesus, dicens: *Videte ne quis sciat.* 31. Illi autem exeuntes diffamaverunt eum in tota terra illa. 32. Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum, dæmonium habentem. 33. Et ejecto dæmonio, locutus est murus, & miratæ sunt turbæ dicentes: *Nunquam apparuit sic in Israël.* 34. Pharisei autem dicebant: *in Principe dæmoniorum ejicit dæmones.* 35. Et circuibat Jesus omnes civitates, & castella, docens in Synagogis eorum, & prædicans Evangelium regni, & curans omnem languorem, & omnem infirmitatem. 36. Videns autem turbas misertus est eis, quia erant vexati, & jacentes, sicut oves non habentes pastorem. 37. Tunc dicit discipulis suis: *Mellis quidem multa, operarii autem pauci.* 38. Rogate ergo dominum mellis, ut mittat operarios in messem suam.

ARGUMENTUM CUM Remissionibus.

- Primò, Vers. 1. Paralyticum sanat Christus, tam anima, quam corpore: est explicatum tom. 2. cap. 26.
Secundò, V. 9. Vocat Matthæum, obmurmurant Scribæ, quod cum publicanis ageret. Respondet Dominus se missum esse ad peccatores sanandos, Explicavi tom. 2. cap. 27.
Tertio, V. 14. Discipulis Joannis Baptistæ frequenter jejunantibus assignat rationem, cur sui discipuli nec dum jejunent. Expendi tom. 2. cap. 28.
Quarto, Vers. 18. Sanat hæmorrhoidiam, & à morte liberat filiam Archisynagogi. Explicavi tom. 2. cap. 29.
Quinto, Vers. 27. Illuminat duos cæcos. Explicavi t. 2. cap. 30.
Sextò, Vers. 32. Muto loquelam restituit, sanatque omnes infirmitates, & est explicatum eodem cap. 30.

Oblatus Paralyticus medetur.

QUESTIO I.

Quare cum Christus dixisset Paralytico, Remittuntur tibi peccata tua, Scriba Dominum blasphemum dicunt?

1. Textus.

E hoc Paralytico latè tractavi t. 2. in Evangelia, c. 26. per 17. Quæstiones. Nunc verò adde, quod ut scribit D. Matthæus c. 9. n. 3. cum Christus dixisset, remittuntur tibi peccata tua; quidam de Scribis dixerunt intra se, Hic blasphematur: Illud, intra se, sunt aliqui Recentiores, quos tacito nomine citavi prædicto loco, n. 62. qui dicunt, quod Scribæ mutuo inter se loquebantur, obmurmurantes; & tamen, ut subdit Evangelista n. 4. Videns Jesus cogitationes eorum, dixit, ut quid cogitatis mala, &c. Ecce juxta prædictos DD. Scribæ mutuo loquebantur inter se, & simul iniquè cogitabant, & tamen Christus non respondet ad ea, quæ ore dicebantur, sed ad illa quæ mente tractabant, quia cogitatio cordis est radix, ac origo depravatae loquutionis, & origini, ac radici malorum opportuno reme-

Radici malorum occurrentium.

dio subveniendum, ut penitus eradictur, ac extirpetur.

Quæstio tamen inquit, Cur cum Christus dixisset Paralytico: Remittuntur tibi peccata tua, Scribæ detrahentes calumpniatur: Hic blasphematur: cum potius ab eis maximè esset laudanda D. Christi pietas, & clementia erga miserum hominem? Ecce iniquorum hominum ingenium, qui ex benevolentia, ac beneficentia accipiunt ansam ad calumnias, & opprobria, ut de Judæis ac Pharisæis dixit D. Paschas. lib. 12. in Matth. quod ex beneficiis Christi, qui pertransit benefaciendo, & sanando omnes, debent eum maxime gratulari, inde crudeli odio exacerbantur in eum.

Secundò, & graviter hos scribas pungit D. Chrysol. serm. 50. & subtiliter sic diserit, Christus ait: Remittuntur tibi peccata tua. Respondunt Pharisæi, Hic blasphematur: quis enim potest peccata remittere, nisi solus Deus? Pharisæi, qui sciendo nescis, consuetudo negas, cum testaris impugnas: si Deus est, qui remittit peccata, cur tibi Christus Deus non est, qui unius indulgentia sua munere, totius mundi probatur abfuisse peccata. Scribæ, & Pharisæi erant ministri divini sermonis, ac in illo maximè edocti, & instructi. Cum audiunt ab ore Christi, Remittuntur tibi peccata tua: confestim subinferunt: hic blasphematur, quis potest peccata dimittere, nisi solus Deus insulsa & barbara illatio: Hic blasphematur. Si nemo potest dimittere peccata, nisi solus Deus, quare Christus tot & tantis signis ac miraculis exhibitus, ait: Remittuntur tibi peccata tua? Non cogitas, ô Scriba, quod ipse sit homo Deus, sed impie tu blasphematur: ô quam depravate iniquitas dispensat, intelligit, ac administrat Dei verba, & in sinistram sensum retorquet.

Tertio: ex eo quod Christus dixit, remittuntur tibi peccata tua, subintulerunt Pharisæi: Hic blasphematur. O Pharisæi, qui sciendo nescis consuetudo negas, si Deus est, qui remittit peccata, cur tibi Christus Deus non est: Si solus Deus remittit peccata, & Christus remittit peccata, Christus non est blasphemus, sed Deus est. Deum volunt negare Christum Deum esse, ipsum ex factis Deum consentitur: consuetudo negat. Ecce depravata iniquitas, quidquid pro sua sententia machinatur, ac molitur, contra se astringit ac agit. Post peccatum primi hominis venit Deus arguens ejus inobedientiam, cur comederit de ligno vetito contra ejus mandatum: pro sui defensione respondit, Adamus: Mulier quam dedisti mihi sociam, dedi mihi de ligno, & comedi, Genes. 3. n. 12. Recte Salvian. lib. 3. ad Eccl. Cathol. ait. Dum se excusat, accusat: dum se purgare vult; ibi se condemnat. Caput mulieris est vir, proindeque ipse debet mulierem gubernare, & dirigere, non verò ejus directionem sequi; proindeque cum à se repellere crimen vult, ibi magis se reum illius ostendit: Dum se excusat accusat.

Quarto: De Christo D. dicitur: Hic blasphematur: in quo ipsi maximè se ostendunt blasphemos, cum talem injuriam in Deum extorque re conantur. Hæc est impiorum conditio, ut criminis, quo ipsi insciunt, in alios impingere intendant, sua turpitudine alios deturpare conantur. Cum Jacob recesserat à domo Laban, & ipse inscio, Rachel secum abtulisset

Genes. 31. Peccator sui criminis alios arguit.

idola Patris sui, cumque Laban persecutus fuisset Jacobum, cumque in monte deprehendisset, inter cætera, sic ait ad ipsum: Cur furatus es Deos meos: Gen. 31. n. 30. Cum ait sanctum Patriarcham Deos suos furasse, judicat eum idololatriæ fuisse deditum; & unde homo in talem cogitationem devenire potuit? Nam satis notum, & evidens erat, per quatuordecim annos, & plusquam, quod Jacob fuit apud Laban, & satis experientia manifestum, quod Jacob valde alienus erat ab omni idololatriæ malo, & simul, quod unius veri Dei esset apertissimus cultor, & famulus: cur ergo Laban eum tanquam idololatra reputat, & quod falsos Deos venerationis causa apud se velit habere. Laban erat idololatra, inde etiam contra omnem evidentiam, ac experientiam judicabat omnes, ac etiam virum sanctissimum in eodem crimine, ac simul sui similes esse idololatrias. D. Chrysol. homil. 57. in Genes. ait: Non vides Laban erravis tui magnitudinem: justum furis arguis? Quare etiam justus illos furari voluisset, quos abominabatur, imo quos sciebat esse insensatos lapides.

D. Chrysol.

6.

Genes. 19. Percitit.

Iniquus de sua nequitia presumit de aliis. Rom. 2.

Postquam Loth recepit hospitio duos Angelos in vitorum figura, ac forma, cum hoc vidissent homines Sodomitæ, vallaverunt domum ejus, à puero usque ad senem, omnis populus simul, vocaverunt Loth, & dixerunt ei: Ubi sunt viri, qui introierunt ad te nocte & educ illos, Gen. 19. n. 4. & 5. Hoc fecerunt hac mente, quia sibi persuaserunt, ut aliqui tenent apud Percitiam, quod Loth intentione ea illos ad se recepit, ut illis abuteretur de more illius civitatis: & unde ejus habitatores tam execrabile nefas recogitant de Loth viro probro, ac justo, cujus vita aliena erat ab omni culpa, & crimine? At illi homines ex suis factis alios judicant; & cum illi essent tanta turpitudine depravati, simili alios depravatos judicabant, ut ait Apostolus Rom. 2. n. 1. Inexcusabilis es, ô homo omnis, qui judicas, in quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas, eadem enim agis qua judicas.

QUESTIO II.

Quare data sanitate paralytico, mandatur ei ire in domum suam, & Christus etiam inde transit, & nullus perseverat in eodem loco?

7. Textus.

Difficultas quæstionis.

DATA sanitate Paralytico, ait illi Christus D. hoc c. 9. n. 6. Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam, & surrexit, & abiit in domum suam. Quod explicavi citato cap. 26. q. 15. 16. & 17. Nunc verò addo. Ad quid mandatur homini surgere, & ire in domum suam. Ad miraculi manifestationem satis erat, ut Paralyticus ad Christi vocem excussa paralyti è lectulo surgeret, & statim se in domum suam conferret. Quorsum interdicitur infirmo tanti miraculi publicatio, ac communis aliorum gratulatio; ad quid mandatur ei, ut tendat in domum suam, & in illo loco non persistat, & quod magis est, Christus D. in illo loco non remansit, sed inde transit, ut notat Evangelista ibi, n. 9. Cum transiret inde Jesus.

Ingeniosè de suo more responderet Chrysol. serm. 31. in Matth. Cum transiret inde Jesus, ait: Cum Christus fecisset miraculum, non permansit in eodem loco, ne Judæorum zelum accenderet ampliore. Ex quo habemus magnum documentum, quod ille qui beneficium benignè confert, statim inde transeat, & non persistat in loco, ubi beneficium est elargitum, & ab astantium præsentia recedat; similiter & ille qui beneficium accepit inopinatè sanitatis, etiam illico se abfentet, ab spectatorum oculis fugiat, & in domo sua se claudit; & ita uterque invidentium oculos declinet: Ne Judæorum zelum accenderet ampliore. Invidia maxime accenditur, & inardescit bona dando, & accipiendo: ne Judæorum zelum accenderet ampliore. Invidia nulli bono parcat, tam dantem, quam accipientem beneficium hostili odio prosequitur, & omni modo utrumque evertere conatur. Unde meritò de illa dixit Plutarchus lib. de odio, & invidia; Plutarch. Invidia quidem indeterminata est, perinde atque agritudine oculorum, que ad omnem splendorem turbatur.

8. D. Chrysol.

Invidia communis hostis tam dantis, quam accipientis beneficium.

9. Genes. 25.

Ait sacer Textus Genes. 25. n. 6. quod Abrahamus filio suo Isaac dederat cuncta, quæ possederat, scilicet magnam copiam auri, & argenti, innumerosque armentorum greges, aliæque multa bona immobilia, & statim subdit Text. num 6. Filiis autem concubinarum largitus est munera, & separavit eos ab Isaac filio suo, dum adhuc ipse viveret ad plagam Orientalem. Cur Abraham, cum adhuc viveret, non vult habere secum filios, sed in tam longinquum separari; cur quæso, non patitur ut filii concubinarum simul in eadem terra, & loco cohabitent cum fratre suo Isaac, ut amor fraternus postulaverat, ut ita se mutuo adjuvent, sed in tam diversam plagam eos remittit. Viderat Abrahamus, quod Isaac in multis donis prælatus esset à se filiis concubinarum, ex quo in eorum oculis multa invidia subflescere poterat; inde prudenter cavet Abrahamus oculos invidentium declinare tam à se dante, quam à filio Isaac accipiente, & ideo non patitur ut sint simul omnes in eodem loco, sed eos separat in regionem valde diversam. Abulens. ibi: Putavit Abraham, & in spiritu Abulens. cognovit, quod si Isaac maneret in eadem terra cum aliis, magna rixæ sequeretur, quia alii inviderent Isaac, quia plura susceperat, invidia autem multis præbet instrumentum, cum autem separat se non viderent, invidendi, aut malignandi locus non esset.

De fugias invidiam, fuge oculos invidentiam.

Hoc didicit Abrahamus à supremo Deo: dicitur Gen. 13. n. 14. Dixit Dominus ad Abraham, postquam divisus est ab eo Loth, leva oculos tuos, & vide à loco in quo nunc es, ad Aquilonem, & Meridiem, ad Orientem, & Occidentem: omnem terram, quam conspicias, tibi dabo, & semini tuo usque in sempiternum. Dominus proinde misit Abraham omnem terram, quam oculis suis videbat: sed antequam eum tantis beneficiis cumularet, notat Text. quod Deus dixit Abrahamo, Postquam divisus est ab eo Loth: & cur tanta promissio non facta est præsentem Loth, ut ipse de tanto beneficio, ac honore sui patris congauderet? Cur expectat Dominus ejus discessum. Oleaster satisfacit: Quia prius Dominus invidiam, & odium nepotis tenuit ipsi Abraham. Ac si dicat, Invidia nascitur ex aliorum visa felicitate: ne ergo Loth

10. Genes. 13.

Invidus non potest videre alienam felicitatem.

Oleaster.